

## Talousarvio 2020

Tarkastuslautakunta 06.02.2020 § 3

49/02.02.00/2020 [Käyttösuunnitelmat 2020]

### Kunnanvaltuusto 16.12.2019 § 96

Esityslistan asia n:o 9.

Talousarviokirja/esitys valtuustolle on lähetetty valtuutetuille ja puolueiden varavaltuutetuille postitse ennakkotutustumista varten 10.12.2019.

- Merkitään, että kunnanjohtaja Olli Riikonen piti alustuspuheenvoron vuoden 2020 talousarviosta.

Kunnanjohtajan tiivistelmä **on pöytäkirjan oheismateriaalina** ( 2 22 220)

- Merkitään, että kunnanhallituksen puheenjohtaja Mikko Löppönen käytti puheenvuoron, jossa hän kertoi vuoden 2020 talousarvioprosessista kokonaisuudessaan.

Puheenjohtaja tiedusteli valtuutetuilta, onko tarvetta yleiskeskustelulle ennen varsinaisen talousarvion yksityiskohtaista käsittelyä.

Valtuutetut olivat yksimielisiä, että yleiskeskustelua ei tarvita.

Lisäksi puheenjohtaja totesi, että jos valtuutetut esittävät talousarvioon muutoksia, niin ne tulee tehdä siinä vaiheessa, kun lähdetään käsittelemään talousarviota yksityiskohtaisesti pääotsikoittain.

Puheenjohtaja esitti talousarvion käsittelyjärjestykseksi seuraavaa: ensin käytetään ryhmäpuheenvuorot ja sen jälkeen valtuutettujen yksittäiset puheenvuorot.

Kunnanvaltuuston hyväksyi yksimielisesti talousarvion 2020 käsittelyjärjestyksen.

**Helena Pakarinen käytti Keskustan valtuustoryhmän puheenvuoron**, jossa hän ilmoitti mm., että Keskustan valtuustoryhmä on valtaosin tyytyväinen nyt käsiteltävänä olevaan ensi vuoden talousarvioon ja lähivuosien taloussuunnitelmaan.

Edessä on toki vaikeuksia ja tiukkaa taloudenpitoa, mutta myös paljon mahdollisuuksia. Niihin talousarvio antaa hyvät eväät. On meistä luottamushenkilöistä ja virkamiehistä kiinni, miten hyvin uskallamme tarttua mahdollisuuksiin.

Keskustan ryhmän mielestä talousarvio on nimenomaan investointibudjetti, satsaus Tohmajärven ja tohmajärveläisten tulevaisuuteen. Meillä on useita vuosia eletty tiukalla taloudenpidolla niin, että investoinnit ovat pitkälti jääneet tekemättä. Nyt niitä on välttämätöntä tehdä. Tehdyt ja menossa olevat päiväkotij- ja kouluinvestoinnit ovat tästä hyvä esimerkki.

Tässä yhteydessä on myös syytä todeta, että vaikeista kuntatalouden ajoista huolimatta Tohmajärven kunta on pystynyt tasapainottamaan talouttaan ilman

lomautuksia ja irtisanomisia. Päättäneet yt-neuvottelut käytiin hyvässä hengessä henkilöstöryhmien kanssa. Muutoksia kunnan henkilöstörakenteessa ja toiminnoissa tapahtuu jatkossa niin yhtenäiskouluun siirtymisen myötä kuin vaikkapa sote-palvelujen osalta. Meidän on käytettävä nämä mahdollisuudet hyväksi ja mietittävä asioiden hoitotapa uusiksi. Tämä koituu niin henkilöstön kuin kuntalaisten parhaaksi. Vanhasta tiukasti kiinni pitämällä tuskin pärjätään, vaan meillä on oltava rohkeutta ajatella asioita uusiksi.

Keskustan valtuustoryhmä kiittää kuluneen vuoden hyvästä yhteistyöstä kunnan henkilöstöä sekä kaikkia luottamushenkilöitä. Jatketaan samalla mallilla myös tulevana vuonna.

Keskustan valtuustoryhmä kiittää kuluneen vuoden hyvästä yhteistyöstä kunnan henkilöstöä sekä kaikkia luottamushenkilöitä. Jatketaan samalla mallilla myös tulevana vuonna.

Ryhmäpuheenvuoro kokonaisuudessaan on **pöytäkirjan oheismateriaalina**.

#### **Tero Lepola käytti SDP-valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoron.**

Tero Lepola ilmoitti puheenvuorossa, että kävimme ryhmässämme monista talouden asioista pitkiä ja rakentavia keskusteluja. Tiedämme, että kunnan taloudellinen tilanne on haastava ja ymmärrämme tämän vuoksi hyvin tilanteen, jossa olemme ja jotain on pakko tehdä. Valinnat mistä otetaan, eivät ole olleet varmasti helppoja.

Emme ole ryhmänä lisäämässä menoja, vaan mietimme eri vaihtoehtoja joidenkin leikkauksien pienentämiseksi. Kunnan alijäämää on nyt talousarvio esityksessä pyritty tasaamaan kunnanhallituksen mukaisesti leikkaamalla toimintakatetta sivistyslautakunnalta 15 000 euroa, kunnanhallitukselta 7 000 euroa ja ympäristölautakunnalta 5 000 euroa. Nämä ovat siis leikkauksia jo ennestään tehdyn tasapainottamisohjelman ja sen perusteella tehtyjen vähennyksien sekä taksojen korotuksien lisäksi. Nyt myös esitetään, että yksityisteiden avustuksista vähennetään ja se vaikuttaa etenkin taajaman ulkopuolisten teiden kuntoon ja ylläpitoon. Ja kenties myös koulukuljetusten reitteihin.

Olemme ryhmänä sitä mieltä, että tässä taloudellisessa tilanteessa ei ole perusteltua sijoittaa metsistä saatuja tuottoja osakkeisiin, kun joistain asioista joudumme leikkaamaan. Jos emme sijoita näitä metsätuottoja osakkeisiin, voisimme palauttaa esimerkiksi yksityisteiden avustukset vuoden 2019 tasolle.

#### **Tommi Pesonen käytti Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenvuoron.**

Tommi Pesonen ilmoitti puheenvuorossa, että Kokoomuksen valtuustoryhmä on tyytyväinen talousarvion plusmerkkiseen lopputulemaan. Tähän ei kuitenkaan ole päästy helposti ja se on edellyttänyt myös kipeitä päätöksiä.

Alijäämien kierre on katkaistava epämiellyttävistä päätöksistä huolimatta.

Kunnan viranhaltijoille kiitos vuoden 2020 talousarvion valmistelusta ja siitä, että kunnan rahan käyttö käyttötaloudessa on viime vuosina pysynyt budjettiraameissa. Niin odotamme käyvän myös vuonna 2020.

Mihin toivomme erityistä panostusta tulevana vuonna on talouden toteuman seuranta. Seuranta on ensisijaisen tärkeää, että kunta voi ajoissa reagoida omilla toimillaan, jos verokertymä ja valtion maksatukset sakkaavat niin kuin vuonna 2019 näyttää käyvän ja talous painuu budjetoitua negatiivisemmaksi.

Kokoomuksen valtuustoryhmä haluaa kiittää valtuutettuja ja Tohmajärven kunnan viran- ja toimenhaltijoita hyvästä yhteistyöstä. Toivomme hyvää henkisen ja keskustelevan kulttuurin jatkuvan Tohmajärvellä myös vuonna 2020.

Ryhmäpuheenvuoro kokonaisuudessaan on pöytäkirjan oheismateriaalina.

### **Aarne Laasonen käytti Kristillisten valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuoron.**

Aarne Laasonen ilmoitti puheenvuorossa, että toiminnassa on suunnattava eteenpäin. Kuntasektorin johtajat ovat ammattinsa tasolla, että ovat tällaisessa muutostilanteessa ja merkittävien investointien keskellä osanneet toimia todella viisaasti. Valtuutettujen kymppitonit pitäisi kirjata käyttötalouteen.

**Mika Piironen ilmoitti Kansalaispuolueen puheenvuorossa,** että megatrendit, esimerkiksi muuttoliike maaseudulle vaikuttavat Tohmajärvelläkin. Valtionosuudet kasvavat tulevaisuudessa. Kaikkien päätösten tekijöiden pitäisi muistaa tasapuolisuus. Mika Piironen kyseenalaisti sijoitusten tekemisen aikana, kun tehdään negatiivista tulosta.

**Vesa Väistö ilmoitti Perussuomalaisten puheenvuorossa,** että talousarvio on arvio eikä yleensä koskaan toteudu suunnitellusti.

Puheenjohtaja ilmoitti, että ryhmäpuheenvuorot on pidetty ja tämän jälkeen pidetään 10 minuutin tauko klo 17:03 - 17:13.

Tauon jälkeen puheenjohtaja totesi, että kaikki valtuutetut ovat paikalla ja kokous jatkuu.

Puheenjohtaja ilmoitti, että seuraavaksi aletaan käsittelemään talousarviokirjaa yksityiskohtaisesti sivu sivulta.

### **Sivut 1 - 5, Yleistä**

Hyväksyttiin yksimielisesti

### **Sivu 6, Kuntakonserni ja sen tavoitteet**

#### **Keskustan valtuustoryhmän muutosesitykset vuoden 2020 budjettiin sivulle 6:**

Keskustan valtuustoryhmä esittää lisäystä **sivun 6 kohtaan ”Kuntakonserni ja sen tavoitteet”**. Toiseksi kappaleeksi esitämme: ”Vuoden 2020 aikana kunnan kokonaan omistamien asunto-osakeyhtiöiden fuusio valmistellaan niin, että se voidaan toteuttaa viimeistään 31.12.2020.”

Puheenjohtaja tiedusteli valtuutetuilta, sopiiko ko. lisäys tehtäväksi vuoden 2020 talousarvioon.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti ko. lisäyksen tehtäväksi.

### **Sivut 7 - 13, Käyttötalousosa**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

### **Sivu 14, Investointiosa**

#### **Keskustan valtuustoryhmän muutosesitykset vuoden 2020 budjettiin sivulle 14:**

**Keskustan valtuustoryhmä esittää, että liikuntahallin laajennukseen ja saneeraukseen** budjetissa nyt olevan 1 miljoonan sijaan summa nostettaisiin 1,1 miljoonaan euroon.

Reima Ehrukainen sanoi, että siinä lukee myös saneeraus ja kysyi, onko se välttämätön.

Tekninen johtaja Jorma Berg käytti puheenvuoron ja totesi, että muutostyö ja laajennus olisi parempi muotoilu.

Helena Pakarinen ilmoitti, että tekstimuutos sopii keskustaryhmälle.

Puheenjohtaja tiedusteli, sopiiko valtuutetuille, että liikuntahallin laajennukseen ja muutostöihin varataan Keskustan ryhmän esityksen mukaisesti 1,1 miljoonaa euroa vai tarvitseeko asiasta äänestää. Puheenvuoropyyntöjä ei tullut, joten puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen muutoksen yksimielisesti.

#### **Sivut 15 - 16, Investointien perustelut**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

#### **Sivu 17 - 19, Rahoitusosa, Henkilöstö**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

#### **Sivut 20 - 36, Kunnanhallitus, Yleisjohto, Kehittämispalvelut, Työllisyyspalvelut, Maaseutupalvelut, Henkilöstöjaosto, Sosiaali- ja terveystaloudet, Keskusvaalilautakunta, Kunnanvaltuusto, Tarkastuslautakunta, Hallinto- ja talouspalvelut, Tiedonhallintapalvelut, Lomituspalvelut**

Reima Ehrukainen esitti, että sivulla 30 mainitut kokousten lukumäärät pidetään ennallaan eikä vähennetä. Ei kannatettu, esitys raukesi.

#### **Sivu 33, Määrärahojen olennaiset muutokset**

##### **SDP:n valtuustoryhmän muutosesitys vuoden 2020 budjettiin sivulle 33:**

Esitämme, että talousarvioesityksestä poistetaan sivulta 33 kohta "Puunmyyntituloista käytetään 100.000 euroa Metsäliiton A-lisäosuuksiin tai mikäli kauppa menee muille yhtiöille, osakkeisiin tai osakerahastoihin"

Näistä metsätuotoista voitaisiin käyttää osa yksityisteiden avustuksen palauttamiseksi viime vuoden tasolle.

Silloin sivulle 56 taulukossa kohtaan Yksityisille maksettavat kunnossapitoavustukset 1000€, TA2020 luku 60 muutetaan luvuksi 100.

Puheenjohtaja ilmoitti pidettäväksi 5 minuutin tauon.

Tauon jälkeen puheenjohtaja totesi, että kaikki valtuutetut ovat paikalla ja kokous jatkuu.

Puheenjohtaja ilmoitti, että seuraavaksi äänestetään siitä, poistetaanko talousarvion sivulta 33 lause "Puunmyyntituloista käytetään 100.000 euroa Metsäliiton A-lisäosuuksiin tai mikäli kauppa menee muille yhtiöille, osakkeisiin tai osakerahastoihin."

##### **Äänestysesitys oli seuraava:**

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen päätösehdotusta, äänestävät "jaa", ja ne, jotka kannattavat SDP:n ryhmäesitystä, äänestävät "ei".

Äänestys suoritetaan valtuutettujen käytössä olevalla henkilökohtaisella äänestyslaitteella.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti äänestysesityksen ja äänestystavan.

**Äänestyksen tulos:**

Äänestyksessä annettiin 18 "jaa"-ääntä

9 "ei"-ääntä

Äänestysluettelo on **pöytäkirjan liitteenä n:o 18.**

**Päätös:** Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena 18 "jaa"-ääntä, 9 "ei"-ääntä, valtuuston hyväksyneen kunnanhallituksen päätösehdotuksen.

Pauli Hakkarainen pyysi merkitsemään eriävän mielipiteen pöytäkirjaan.

Puheenjohtaja totesi Keskustan valtuustoryhmän ryhmäpuheenvuorossa tehdyn vastaesityksen:

**Keskustan valtuustoryhmän muutosesitykset vuoden 2020 budjettiin sivulle 56:**

Talousarviossa esitetään, että yksityisteille tarkoitettuja kunnossapitoavustuksia pienennettäisiin 100 000 eurosta 60 000 euroon. **Keskusta esittää, että summa pidettäisiin ensi vuonnakin 100 000 euron suuruisena. Jotta budjettiin ei tule 40 000 euron aukkoa, esitämme, että puun myyntituloja budjetoidaan vastaavan verran enemmän.**

Aarne Laasonen kannatti Keskustan valtuustoryhmän tekemää vastaesitystä.

Pauli Hakkarainen kannatti kunnanhallituksen esitystä.

Seuraavaksi äänestetään Keskusta valtuustoryhmän esityksestä siitä, että puunmyyntituloja nostetaan 190.000 -> 230.000 euroon.

**Äänestysesitys oli seuraava:**

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen päätösehdotusta, äänestävät "jaa", ja ne, jotka kannattavat Keskustan valtuustoryhmän esitystä, äänestävät "ei".

Äänestys suoritetaan valtuutettujen käytössä olevalla henkilökohtaisella äänestyslaitteella.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti äänestysesityksen ja äänestystavan.

**Äänestyksen tulos:**

Äänestyksessä annettiin 8 "jaa"-ääntä

19 "ei"-ääntä

Äänestysluettelo on **pöytäkirjan liitteenä n:o 19.**

**Päätös:** Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena 8 "jaa"-ääntä, 19 "ei"-ääntä, valtuuston hyväksyneen Keskustan valtuustoryhmän vastaesityksen.

**Sivut 37 - 49, Sivistyslautakunta**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

**Sivut 50 - 52, Keski-Karjalan musiikkiopiston johtokunta**

Hyväksyttiin yksimielisesti.

## Sivut 53 - 60, Ympäristölautakunta

Seuraavaksi äänestetään Keskustan valtuustoryhmän esityksestä siitä, että yksityisteille tarkoitettuja kunnossapitoavustuksia nostetaan 60 000 eurosta 100 000 euroon.

### Äänestysesitys oli seuraava:

Ne, jotka kannattavat kunnanhallituksen päätösehdotusta, äänestävät "jaa", ja ne, jotka kannattavat Keskustan valtuustoryhmäesitystä, äänestävät "ei".

Äänestys suoritetaan valtuutettujen käytössä olevalla henkilökohtaisella äänestyslaitteella.

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti äänestysesityksen ja äänestystavan.

### Äänestyksen tulos:

Äänestyksessä annettiin 3 "jaa"-ääntä

24 "ei"-ääntä

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä n:o 20.

**Päätös:** Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena 8 "jaa"-ääntä, 19 "ei"-ääntä, valtuuston hyväksyneen Keskustan valtuustoryhmän vastaesityksen.

**Päätös:** Puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen vuoden 2020 talousarvion ja taloussuunnitelman vv. 2021-2022 muutettuna keskustan valtuustoryhmän kokouksessa tehdyillä esityksillä.

---

## Tarkastuslautakunta 06.02.2020:

### Asian valmistelija

tilintarkastaja

### Esittelijä

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakuntaan on kutsuttu kunnanjohtaja Olli Riikonen ja talous- ja hallintojohtaja Vesa Karhapää esittelemään talousarviota 2020.

### Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta kuulee esityksen, käy keskustelun esille nousevista asioista ja merkitsee esityksen tiedokseen.

### Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

- Merkitään, että Niilo Pitkänen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana kello 9.16.

---